

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-123/15

**Max-Heinz Feilen
prieš
Finanzamt Fulda**

(*Bundesfinanzhof* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Apmokestinimas — Laisvas kapitalo judėjimas — Paveldimo turto mokestis — Valstybės narės teisės aktas, pagal kurį numatytas paveldimo turto mokesčio sumažinimas, taikomas palikimui, kurį sudarantis turtas jau buvo perleistas dėl paveldėjimo, kuris buvo apmokestintas tokiu mokesčiu šioje valstybėje narėje — Apribojimas — Pateisinimas — Mokesčių sistemos darna“

Santrauka – 2016 m. birželio 30 d. Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimas

Laisvas kapitalo judėjimas ir mokėjimų laisvė — Apribojimai — Paveldimo turto mokestis — Paveldimo turto mokesčio apskaičiavimą reglamentuojantis nacionalinės teisės aktas, pagal kurį numatytas šio mokesčio sumažinimas, taikomas palikimui, kurį sudarantis turtas jau buvo perleistas dėl paveldėjimo, kuris buvo apmokestintas tokiu mokesčiu šioje valstybėje narėje — Skirtingas vertinimas dėl turto buvimo vietos ir paveldėjimo santykių šalių gyvenamosios vietos ankstesnio paveldėjimo momentu — Neleistinumas — Pateisinimas — Būtinybė užtikrinti mokesčių sistemos darną

(*SESV 63 straipsnio 1 dalis ir 65 straipsnis*)

SESV 63 straipsnio 1 dalis ir SESV 65 straipsnis nedraudžia valstybės narės teisės akto, kuriame numatyta, kad jei nustatytai mokestinei klasei priklausantis asmuo paveldi turto, paveldimo turto mokestis mažinamas, kai palikimą sudaro turtas, kuris per pastaruosius dešimt metų iki šio paveldėjimo jau buvo perleistas dėl paveldėjimo, su sąlyga, kad šis perleidimas buvo apmokestintas paveldimo turto mokesčiu šioje valstybėje narėje.

Taigi pagal tokį teisės aktą paveldimo turto mokesčio sumažinamas priklauso nuo palikimą sudarančio turto vietos ankstesnio paveldėjimo momentu ir nuo palikėjo arba įgijėjo gyvenamosios vietos šio ankstesnio paveldėjimo momentu. Todėl pagal šį teisės aktą palikimas, kurį sudaro kitoje valstybėje narėje esantis turtas ankstesnių paveldėjimo santykių, kurių nė viena iš šalių negyveno atitinkamoje valstybėje narėje, momentu, apmokestinamas didesniu paveldimo turto mokesčiu nei mokestis, gautas už palikimą, kurį sudaro ankstesniam paveldėjimui priskiriamas tik pastarojoje valstybėje narėje esantis turtas arba kitoje valstybėje narėje esantis turtas, kai bent viena ankstesnio paveldėjimo santykių šalis gyveno atitinkamoje valstybėje narėje. Todėl dėl šio teisės akto sumažėja palikimo vertė ir toks nacionalinės teisės aktas yra kapitalo judėjimo apribojimas, kaip jis suprantamas pagal SESV 63 straipsnio 1 dalį.

Dėl SESV 65 straipsniu pagrįsto minėto apribojimo galimo pateisinimo pažymėtina, kad reikia skirti pagal SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktą leidžiamą skirtingą vertinimą nuo SESV 65 straipsnio 3 dalyje uždraustos savavališkos diskriminacijos. Būtina, kad nevienodas vertinimas būtų susijęs su objektyviai skirtingomis situacijomis arba pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu. Dėl nagrinėjamų situacijų panašumo neginčijama, kad pagal teisės aktą paveldimo turto mokesčio tikslais vienodai vertinami asmenys, kurie priklauso nustatyta mokestinei klasei, gyvena nacionalinėje teritorijoje ir paveldėdami įgyja turto, kuris per pastaruosius dešimt metų iki šio paveldėjimo jau buvo paveldėtas tai pačiai mokestinei klasei priklausančių įgijėjų, neatsižvelgiant į šio turto buvimo vietą arba šių paveldėjimo santykių šalių gyvenamąją vietą ankstesnio paveldėjimo momentu. Tik taikant paveldimo turto mokesčio sumažinimą šiame teisės akte skirtingai vertinami šie asmenys pagal tai, ar atitinkamas turtas buvo nacionalinėje teritorijoje ankstesnio paveldėjimo momentu, ir pagal tai, ar šių paveldėjimo santykių šalys gyveno šioje teritorijoje. Darytina išvada, kad šis skirtingas vertinimas pagal šį teisės aktą yra susijęs su objektyviai panašiomis situacijomis.

Tačiau numačius, jog paveldimo turto mokestis sumažinamas tik asmenims, kurie paveldėdami įgijo turtą, jau apmokestintą tokiu mokesčiu apmokestinimo valstybėje narėje ankstesnio paveldėjimo momentu, toks mokesčio lengvatos taikymas remiasi logiškai taisyklinga sąsaja, taip sukuriant tiesioginį mokesčio lengvatos ir ankstesnio mokesčio ryšį. Ši logiška sąsaja būtų pažeista, jeigu tokia lengvata galėtų pasinaudoti asmenys, paveldintys turtą, kuris nebuvo apmokestintas paveldimo turto mokesčiu šioje valstybėje narėje. Todėl, kad nacionalinės teisės akte numatytos mokesčio lengvatos tikslas yra iki tam tikro lygio sumažinti mokesčių našta, nustatytą dėl palikimo, kuri sudaro jau anksčiau apmokestintas tarp artimų giminaičių perleistas turtas, taip iš dalies išvengiant to paties turto dvigubo apmokestinimo per trumpą laikotarpį apmokestinimo valstybėje narėje, egzistuoja tiesioginis paveldimo turto mokesčio sumažinimo ir ankstesnio apmokestinimo paveldimo turto mokesčiu ryšys, nes ši mokesčio lengvata ir ankstesnis apmokestinimas yra susiję su tuo pačiu mokesčiu, tuo pačiu turtu ir artimais tos pačios šeimos nariais.

Todėl dėl tokio nacionalinės teisės akto susidarantis kapitalo judėjimo apribojimas gali būti pateisinamas būtinybe užtikrinti mokesčių sistemos darną.

(žr. 21, 22, 24, 26–28, 33, 34, 37, 38, 42 punktus ir rezoliucinę dalį)